

it ba andi

kann føra til
Fólk hava sæð
arvi

Upp undir fólkaatkvøðuna royndu fólk at ávarða um hetta. Men eingin lurtaði. Tann nationalistiski rúsurin í Onglandi var so stórur, at sjálvt ikki vandin fyri at kynda í aftur krúttunnuna fyri vestan fingufólk at ivast. Tey vildu hava “tjóðarfrælsi” og “fullveldi”. Veruligt frælsi og veruligir møguleikar hjá vanligum fólki kom í aðru røð...

Samstarv við annan partin

Ein annar avgerandi partur av friðaravtaluni er, at bretska stjórnin ikki skal stuðla øðrum partinum í stríðnum í Norðírland.

Tað halda nóg, at hon ger nú – orsakað av Brexit. Og orsakað av einum nærum ófatilgum ábyrgdarloysi í bretsku stjórnini.

Tá David Cameron skrivaði út fólkaatkvøðuna um Brexit, var orsøkin, at hann vildi tippa tær nationalistisku røddirnar í egnum flokki. Fyri at vinna valdið í flokkinum kastaði hann landið út í eina fólkaatkvøðu. Men hann tapti, og mátti fara frá.

So kom Theresa May til. Hon arvaði ein flokk sum hevði reinan meiriluta í parlamentinum. Men hon skuldi fremja Brexit. Og hennara meiriluti var ikki størri enn so, at teir víðgongdu nationalistarnir høvdu stóra ávirkan. Hon hevði tørv á einum enn størri meiriluta fyri kunna seta teir til

víks, vinna valdið í egnum flokki og fáa arbeið.

Tí skrivaði hon út val í vár. Men hon slapp ikki úr klørnum á teimum víðgongdu. Eins og Cameron tapti hon. Flokkurin misti meirilutan í parlamentinum. Og fyri nú at kunna fremja Brexit yvirhøvur, var hon noydd til ikki bara at geva teimum víðgongdu stórt vald, men eisini at gera eina avtalu við norðúriska sambandsflokkinn, Democratic Union Party.

Hesin flokkur fekk pengar til norðúrirland afturfyri eitt lyfti um, at teirra 10 atkvøður í Breta Undirhúsinum skuldu tryggja Theresu May meirilutan.

Men í Norðúrirlandi er loysingarvongurin er ikki í iva: Hetta samstarv er greitt brot á friðaravtaluna frá 1998, tí nú samstarvar bretska stjórnin við annan partin!

Øll rættisikað fólk vóna, at friðurin kann varðveitast. Men øll vita eisini, at hann er viðbrekin. Og tað, sum hendir nú, er at spæla við eld.

Beiskir írar

Sjálvt Írland – írski staturin – hevur farnu áratíggjuni havt betri víðurskipti við Bretland enn nakrantíð áður. Orsøkin er ikki minst, at bæði londini hava verið ES-limir, og í tí høpinum verið formliga javnsett. Handilin og samstarvið á øllum økjum hevur verið størri enn nakrantíð, tí bæði hava verið partur av innara marknaðinum í ES, og

ongar forðingar hava verið.

Nú kemur – helst – ein tollmúrur millum londini. Og ein ørgrynni av ES-skipanum, sum hava knýtt tey saman, detta burtur.

Harafturat fer Írland landafrøðiliga at vera skorið frá ES og tess stóra marknaði – tí Bretland er ímillum. Tað fer at krevja heilt aðrar og nógvar dýrari flutningsskipanir.

Í Írlandi tekur nærum 90% av fólkinum undir við ES-limaskapi – og beiskleikin inn á bretar fyri tað, sum verður kallað ein ósolidarisk og egoistisk avgerð, er so stórur, at tað longu nú hevur ávirkað tey góðu víðurskiptini.

Beiskir skotar

Skotar eru partur av Bretlandi, men teir atkvøddu – eins og norðúrír – í móti Brexit.

Eisini har er frustratióin stór – og kravið er, at ein nýggj fólkaatkvøða skal vera um loysing, tí víðurskiptini eru nøkur heilt onnur í dag enn tey vóru, tá skotar í 2014 atkvøddu fyri at verða verandi í Bretlandi. Høvdu fólk tá vita tað, tey vita nú, høvdu tey atkvøtt øðrvísi í 2014.

Men bretska stjórnin sigur kortanei. Skotar verða sostatt drignir úr ES móti sínum vilja. Tað hevur havt við sær, at eisini har eru víðurskiptini kaldari, enn tey hava verið leingi.

Í Írlandi taka nærum 90% undir við ES-limaskapinum. Men at Bretland fer úr fer at isolera Írland í ES. Tað skapar beiskleika.

Hesin sambandsmaðurin varð dripin í Norðúrírka borgarakrignum. Einkjan býr framvegis í húsinum. Einkin er gloymt!

Í einum sambands-grannalag. Tey spælandi børnini síggja sovorðnar myndir hvønn dag. Hatrið verður enn plantað.

Í einum sambands-grannalag. Tey spælandi børnini síggja sovorðnar myndir hvønn dag. Hatrið verður enn plantað.

Eitt gott

Støðan nú er, at ein greiður meiriluti í bretska parlamentinum vil hava so tætt samstarv við ES, at tað illa kann fáast uttan limaskap. Maðurin, sum stóð á odda fyri Brexit-øsingini – Nigel Farage – er rýmdur úr politikki. Norðúrirland og Skotland vilja ikki úr ES. Fólk í London vilja ikki úr ES. Tey ungu vilja ikki úr ES. Fleiri fyrirkur siga, at tær rýma úr London áðrenn Brexit. Og mong teirra, sum atkvøddu fyri at fara úr, ásanna, at tey vóru villleidd. Var atkvøðan í dag, hevði úrslitið verið eitt annað.

Stjórnin sigur, at Brexit skal fremjast. Men hon ræðist nýggjan ófrið í Norðúrirlandi, og sigur tí samstundis, at einki mark skal

koma millum Írland og Norðúrirland. Og at Norðúrír eisini framvyr skulu kunna velja at hava írskt pass. Altso ES-pass.

Stjórnin vil hava alt tað, sum ES tryggjar. Samstundis sum hon skal taka Bretland úr ES...

Støðan er, snøgt sagt, absurd.

Men tann ábyrgdarleysi atburðurin hjá bretum hevur havt eitt gott við sær: Fólk kring alt Europa hava nú sæð, hvussu púra avgerandi samstarvi í ES er fyri at tryggja frið, vøkstur og vælferð. Stuðulin til europeiska samstarvið hevur aldri verið størri.

Fólk hava sæð hvør avleiðingin verður, um nationalistiskir forførar fáa politiskt vald.